No. 81.

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR DE PROVINCIE DRENTHE.

Vrijdag, den 8 October.

De GOUVERNEUR der provincie *DRENTHE*,

Gezien onze ordonnantie van 30 september j.l., geplaatst in het Provinciaal Nieuws- en Advertentie-Blad van 5 october daaraanvolgende no. 80,

Brengt ter kennis van alle de daarbij belanghebbenden, dat de schaapskudden van de kerspils en gehuchten Zuidlaren, gemeente Zuidlaren; Smer, gemeente Beilen; Anderen, gemeente Anloo; Zwinderen, gemeente Oosterhesselen, van de pokziekte zijn genezen.

Dat echter de schaapskudden van de gehuchten Zandvoort, gemeente Gieten; Gees, gemeente Oosterhesselen; Ekelaar, gemeente Rolde, daarmede alnog niet [illegible]

Herinnert te dezen aan die gemeenten, voor de onderhavige aanstekende veeziekte aangewezen is, aan onze publicatie van 11 october 1823 no. 93, en nadere resolutie van 17 september 1824 no. 4, met aanbeveling, om het daarbij verordende naauwkeurig en dadelijk optevolgen en te doen opvolgen.

Assen, 4 oct. 1824. R. HOFSTEDE.

'S GRAVENHAGE, den 5 october.

De Minister van binnenlandsche zaken, onderwijs en waterstaat heeft verwittigd, dat al de brieven of stukken, aan hem Minister en den Administrateur voor de zaken het binnenlandsch bestuur betreffende, gerigt, en welke, uiterlijk den 8 october 1824, aan het [illegible] hebben kunnen zijn ingekomen, aan het [illegible] behooren te worden geadresseerd.

Z. K. H. de prins van Oranje is den 27 september van Berlijn vertrokken.

BRUSSEL, den 1 october.

Terwijl onze dagbladen verzekeren, dat de Gouverneur van Henegouwen, de heer *van der Fosse*, naar Parijs is vertrokken, om den nederlandschen Ambassadeur intelichten nopens een eventueel commercie-tractaat, vernemt men, dat ook de heer *Nesselaer*, Referendaris bij het ministerie van koophandel, met eene dergelijke zending is belast. Men vleit zich met eenen goeden uitslag, daar het thans genoeg in Frankrijk bekend zal zijn, dat men in Nederland niet ongenegen is, om een dusdanig tractaat, op billijke gronden, in het belang van den wederzijdschen handel aan te gaan, en dat de maatregelen van 1823 alleen hunnen oorsprong hebben gehad in de mindere geneigdheid, welke men destijds in Frankrijk bespeurde, om eene dergelijke billijke overeenkomst tot stand te brengen.

[illegible], den 1 october.

De jaarmarkten, die alhier tweemaal in het jaar gehouden worden, in de maanden mei en september, worden van tag tot tag meer belangrijk voor den binnenlandschen veehandel. Heden waren alhier, behalve vry wat paarden, naar men verzekert, meer dan 800 stuks rundvee ter markt, waarin veel is omgezet; aanzienlijk was ook wederom, als naar gewoonte, de handel in varkens, welk een en ander van jaar tot jaar toeneemt.

ASSEN, den 5 october.

De gewone jaarlijksche keuring der springhengsten in deze provincie heeft gisteren hier wederom plaats gehad. De hoogste premie van *f* 80-00 is toegewezen aan den zwarten vierjarigen hengst van *Hendrik Evers*, landbouwer te [illegible], in de gemeente Rhoden, en de tweede van *f* 40-aan den zesjarigen hengst van *Jannes Vos*, landbouwer te Bursinge, onder Westerbork.

FRANKFORT, den 1 october.

Tot nog toe heeft men de bevestiging niet ontvangen der tijding van het in brand steeken van het

turksch admiraal schijn, door den dapperen *Canaris*. De brieven van Smirna, van den 23 augustus, melden niets van dit voorval: ondertusschen blijkt uit dezelven, dat de grieksche vloot, zoven- en twintig zeilen sterk, een zeetocht langs de kust van Asia, twee brikken en eene korvet verbrand en een zestigtal transportschepen vernield heeft. Zoodra dit bekend was zouden de Aziaten, uit het kamp van Scala-Nuova, oproerig geworden en uiteen gelooden zijn; 8000 hunner waren naar Smirna gevlugt, doch, door het manhaftig gedrag van den Pacha, aldaar in orde gehouden.

De Kapitein-Pacha was, volgens schrijven van eenigen, naar Boudroun gevlugt; doch naar andere berigten lag hij nog bij Samos.

— Berigten van Navarino, van den 31 augustus, melden, dat de pest aan boord van de egyptische vloot woedde en dat dezelve nog tusschen Rhodus en Cos ten anker lag.

— Uit Jassy schrijft men, dat de militaire ontruiming van Moldavie op den 29 augustus heeft plaats gehad. De Hospodar had, om alle vertraging te beletten, uit zijne bijzondere kas, een gedeelte der gelden geschoten, die tot betaling der troepen noodig waren.

— Uit Lemburg, in Gallicie, schrijft men, den 10 september: « Eenige zwermen van sprinkhanen, die dit jaar Bessarabie, Moldavie en Wallachije verwoest hebben, zijn tot in Gallicie doorgedrongen en hebben zich in de Buckowina en in den aangrenzenden kreits van Czortkow gevestigd, waar zij eene groote uitgestrektheid lands bedekten; maar gelukkig was de oogst afgeloopen en gevolgelijk hebben zij geene groote verwoestingen kunnen aanrigten. Eenigen dier verderfelijke gasten zijn tot in onzen omtrek gekomen. Men had in 20 jaren tijds er geen in Gallicie, en, sedert 1748, geen in Duitschland gezien.

NEWYORK, den 2 october.

— Volgens de Lloydslijst zijn er tusschen den 20 en 26 der vorige maand, omtrent 400 schepen van buitenlands in de haven van Londen aangekomen, meerendeels met haver geladen.

— Met brieven van Cape Coast-Castle, van den 22 julij, heeft men berigt, dat aldaar op den 11 dier maand een gevecht heeft plaats gehad met de Ashantijnen, die door hunnen Koning in persoon werden aangevoerd. Hetzelve was geheel ten voordeele der Engelschen uitgevallen, daar het hun gelukt was den vijand, niettegenstaande zijne groote overmagt, terugtedrijven, na hem een aanzienlijk verlies te hebben toegebragt; de Engelschen telden evenwel 105 dooden en 400 gekwetsten.

— Volgens bijzondere brieven uit Parijs was de geestdrift, waarmede het volk den Koning bij zijne intrede in de hoofdstad verwelkomde, onbeschrijflijk. De minzaamheid, waarmede Z. M. elk een ontvangt, die hem nadert, neemt alle harten voor hem in en alle Fransche woorden luiden zijn verlangen aan, om een einde te maken aan de politieke verdeeldheden. Even zoowel als de Koning den heer *Chateaubriand* ontving, heeft hij ook den heer *Casimir Périer*, een der voornaamste leden der oppositie, met veel beleefdheid ontvangen.

MADRID, den 22 september.

De Chargé-d'Affaires van Frankrijk heeft aan het Spaansch Gouvernement verscheiden memorien ingediend over den weg, dien het sedert eenigen tijd schijnt in te slaan en die niet zeer geschikt is, om het zoo gewenscht tijdstip eener verzoening tusschen de Spanjaarden te bewerken. Men vreest, dat deze vertoogen echter weinig ingang zullen vinden.

Van verschillende steden des Rijks zijn hier commissarissen aangekomen met het verzoek aan het Gouvernement, om fransch garnizoen te mogen hebben; ten einde het gemeen in toom te houden, dat zich aan allerlei buitensporigheden overgeeft.

— Veel wordt er thans gesproken over de onderhandelingen van den nieuwen minister *Zea*, tot het aangaan eener nieuwe leening. Het ontbreekt niet aan lieden, die het voor eene onmogelijke zaak houden, dat Spanje eene leening boven 65 p$\mathcal{C}$t. verkrijge, waarvan 30 in bons der Cortès en 35 in geld. Indien het niet slaagt, om zich op eene of andere wijze geld te verschaffen, zal het in groote verlegenheid geraken, daar het 600 a 650 millioenen realen jaarlijks voor de gewone uitgaven benoodigd heeft, en er op het budget van het tegenwoordig ministerie, dat op 700 millioen geraamd is, nauwelijks 300 millioen in 's lands schatkist komt en er dus een te kort van 400 moet bestaan.

PARIJS, den 2 october.

Gisteren heeft de groote revue in het champ de Mars plaats gehad. De Koning zat te paard en had aan zijne regterhand den Dauphin en den hertog van Bourbon en aan zijne linkerhand den hertog van Orleans en de hertog van Grammont, den dienstdoenden kapitein der garde-du-korps.

Te vijf uren kwam Z. M. op het kasteel terug, na door de militairen en het volk herhaalde malen met veel gejuich begroet te zijn.

— Eergisteren heeft de Koning eene ordonnantie uitgevaardigd, welke een algemeen genoegen heeft verspreid; bij dezelve wordt de censuur op de dagbladen opgeheven en gezegd, dat Z. M. niet noodig

oordeelt, om den maatregel, onder verschillende omstandigheden, tegen het misbruik der vrijheid van de dagbladen genomen, langer te laten bestaan.

Alle de couranten, van welke partij ook, zijn heden eenstemmig in het uiten van hunne dankbaarheid aan den Koning voor het afschaffen der gehaatte censuur, en zwaaijen Z. M. den grootsten lof toe, dat hij met daden toont vertrouwen te stellen op de liefde der natie, alle willekeurig gezag verwijderd en alleen door de wetten wil regeren.

Men is ernstig bedueht voor eene nieuwe vredebreuk tusschen Perzie en den pacha van Bagdad.

MENGELWERK.

Vreemde Woudboomen.

In het *Journal de Bruxelles* van den 10den sept. leest men het volgende: Sedert lang houdt het Nederlandsch gouvernement zich bezig met de zorg, om de boomen van Azia en Amerika in onze provincien in te voeren en te doen voortplanten, ten einde onze rijkdommen in plantgewassen te vermeerderen en nieuw voedsel aan de kunsten en aan de huiselijke behoeften te geven. Zoo heeft het aan de botanische genootschappen en aan eenige beoefenaars en liefhebbers doen uitdeelen de zaden van den rooden eik (quercus rubra), van den zwarten eik (quercus nigra), van den kastanje-eik (quercus prinus), van den zwarten noteboom (juglans nigra), van den Louisianaschen noteboom (juglans olivae formis) van den Amerikaanschen kastanjeboom (fagus eastanea), onderscheidene soorten van maseboomen, zoo als roode, gemarmerde, suikerkleurige (acer rubrum, striatum, saccharinum), en eene menigte anderen, die in de verzamelingen groeijen, om vervolgens onze wegen, onze tuinen, en onze bosschen te verrijken. Het zaad van verscheidene boomen, die Noord-Amerika voortbrengt, en hetwelk de heer *J. N. Rottiers* (de zoon), directeur der bezittingen van de Maatschappij van Antwerpen in Canada, belast geweest is, op de plaats, voor het gouvernement der Nederlanden, te koopen, is volkomen geslaagd in de verschillende plantagien van het koningrijk, aan de welke het uitgedeeld was. Het gouvernement, voldaan zijnde over deze proeven en het aankweeken dezer nuttige boomen willende uitbreiden, heeft op nieuw aan den heer *Rottiers* last gegeven, om, bij de inoogsting van aankomende november, nieuwe opkoopingen te doen, en er het zaad van den quercus tinctoria en van den cupressus disticha bij te voegen.

Dus zullen wij aan de bezorgdheid van het gouvernement het groote voordeel verschuldigd zijn van in eenige jaren onze bosschen verrijkt te zien met dertig soorten van eiken, van noteboomen, enz., die tot hiertoe onbekend waren in onze streken, welke echter in aard en luchtgesteldheid volkomen met die van Noord-Amerika overeenkomen.

Werktuigen.

— Men heeft eene berekening gemaakt van de voordeelen, welke de fabrijkanten in Engeland door het gebruik van werktuigen genieten. De uitkomst is verbazend. Zie hier dezelve.

Het middel-tal der hoeveelheid gesponnen katoen door een daartoe ingerigt werktuig, vergeleken met het werk van eenen gewonen spinner, staat als 120 tegen 1.

Op dit oogenblik zijn in Engeland 240,000 lieden in het werk met katoen spinnen. Vermenigvuldigt men nu dit getal met 120 vermenigvuldigt, bevindt men, dat thans 280,000 wolspinners genoegzaam zijn voor hetzelfde werk, waartoe, voor de uitvinding der bedoelde werktuigen, 33,600,000 werklieden noodig waren.

In het graafschap Cornouailles wordt een stoomwerktuig gevonden, welks kracht evenaart aan die van 260 paarden en hetwelk dag en nacht voortwerkt. De kracht van ieder paard wordt gelijk gesteld met de gewone kracht van zes menschen, en daar men een mensch niet wel meer dan acht uren op een dag kan laten werken, zoo volgt, naar de onafgebroken werkzaamheid van deze machine gerekend, dat dezelve zoo veel werks doet als 4680 menschen.

Nieuwe soort van wegen.

Men begint in het noorden van Engeland wegen aanteleggen, voorzien van ijzeren sporen, op welke bepaaldelijk daartoe ingerigte vrachtwagens loopen, door stoomwerktuigen voortgetrouwd. Men meent bij deze inrigting tijd en kosten te besparen, en men berekent onder andere, dat voor een vrachtwagen, 25 lasten ladende, een stoomwerktuig van 10 paarden kracht wordt gevorderd, om dezelve twee uren gaans in één uur tijds te doen afloopen: eene snelheid, welke men van ligtere vrachtwagen rekende te kunnen verdubbelen.

Zelfverbranding.

Menigmaal is van de innerlijke of zelf-verbranding gesproken, waar aan de ligchamen van personen, die zich aan te sterk drinken hebben overgegeven, gezegd worden bloot te staan; doch dit ontzettend verschijnsel, waar van men tot nog toe de uitwerkselen meer dan het daarzijn had waargenomen, is door niemand zoo treffend beschreven, dan door

kapitein *Landolphe*, die zich in den jongsten zeeoorlog tusschen *Frankrijk* en *Engeland* met roem onderscheiden heeft: „Een mijner luitenants (verhaalt hij), een man van ongeveer 30 jaren, was een buitengemeen liefhebber van den brandewijn, drinkende daarvan dag voor dag 2 flesschen en des nachts nog eene. Op zekeren dag brengt men mij rapport, dat de luitenant zwaar ziek was. Ik haastte mij aan zijn bed. Reeds verteerde hem de brandewijn van binnen, en daarbij kwamen hem blauwe vlammetjes, volkomen gelijk aan die van ontoken spiritus, uit mond en neusgaten. In dien toestand sprak hij nog, en zeide, eer hij verdween, zijnde schrikkelijken dood gestorven te zien. Inderdaad vermogt de hulp der kunst niets tegen dit vuur, hetwelk zijn geheele wezen doordrong en dat met schrikbarende snelheid werkte. Des anderen daags overleed de ongelukkige.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed tot mijne innige droefheid, na een langdurig smartelijk lijden, mijn hartelijk geliefde echtgenoot GERARDUS VITRINGA ACKER, Apothekar, in den ouderdom van ruim 44 jaren.

Assen, den 6 oct. 1824. C. KAMPHUIS, *wed. Vitringa Acker.*

VERPACHTING.

Op woensdag den 20 october 1824, des middags te 12 ure, zal, onder nadere approbatie van den Minister van binnenlandsche zaken, onderwijs en waterstaat, door den Gouverneur der provincie Drenthe, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Ingenieur, belast met den dienst in dat gewest, aan het lokaal van het Gouvernement, te Assen, worden verpacht:

De ontvangst van het tolregt op de Mantingerenden Hullendijken, volgens het tarief bij Koninklijk besluit van den 6 april j.l. no. 172 gearresteerd, voor een tijdvak aanvangende den 1 november 1824 en eindigende ultimo maart 1828.

Deze verpachting zal geschieden bij inschrijving en opbod.

De conditien, op welke de bovengemelde verpachting zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van binnenlandsche zaken, onderwijs en waterstaat te 's Gravenhage en te Brussel, en aan dat van het Gouvernement der provincie Drenthe, te Assen, ter lezing liggen te 's Gravenhage in de gewone herbergen; te Assen in de stads herberg en bij *Donker*; te Meppel aan den Galgenkamp; te Koeverden in de Koppel paarden; te Hoogeveen bij *van Slooten*; te Smilde bij *Koster*; te Beilen bij *Scheuninck*; te Dieverbrug in de herberg aldaar; aan de Punt in de beide herbergen; te Groningen bij *van der Molen*; te Steenwijk bij *Schutteler* en in den Trompetter; te Zwartsluis bij de wed. *van Someren* en te Vollenhoven bij *van Smisne*.

De Inspecteur-Generaal, Administrateur van den waterstaat,
GOUDRIAAN.

PUBLIEKE AANBESTEDING.

Ingevolge autorisatie der Permanente Kommissie van de Maatschappij van Weldadigheid, zal de ondergeteekende Direkteur der Kolonien, op vrijdag den 15 october aanstaande, aanbesteden, in het logement te Frederiksoord, de leverantie van 15,000 Nederlandsche ponden Drentsche wolle; de voorwaarden zullen vijf dagen te voren ter lezing liggen te Frederiksoord, Ommerschans en Veenhuizen, en nader informatie te bekomen zijn bij den Direkteur voornoemd.

Frederiksoord den 2 oct. 1824. VISSER.

TE GRONINGEN, *gedurende de laatste helft der maand september*

Witte-Tarwe 't mud	3 gl. 00 c.	Boter, het pond	0 - 52 c.
Roode dito	3 - 00 -	Rundvleesch	0 - 17½ -
Rogge	2 - 45 -	Kalfsvleesch	0 - 8½ -
Vroege Garst	2 - 72 -	Schapenvleesch	0 - 20 -
Late Dito	2 - 20 -	Varkensvleesch	0 - 25 -
Boekweit	2 - 75 -	Aardappelen, het mud	0 - 70 -
Haver	1 - 35 -		

TE MEPPEL, *op de markt van den 30 september.*

Rogge ned. mud	2 gl. 91 c.	Boter, 1½ nederl. pond	85 c.
Boekweit, het mud	2 - 75 -		

TE HOOGEVEEN, *op de markt van den 28 september.*

Rogge, het ned. mud	2 gl. 60 c.	Boter, 1 nederl. pond	47½ c.
Boekweit, id. id.	3 - 00 -		

TE KOEVERDEN, *op de markt van den 28 september.*

Rogge het ned. mud	2 gl. 25 c.	Boter, 1 nederl. pond	50 c.
Boekweit, id. id.	2 - 80 -		

PRIJS-COURANT DER NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 4 october

Werk. Schuld 2½ pd.	58⅞ à 59	Lorenten	2½ — 86⅝ à 87⅛
Restant Kltg. dito	1⅝ à 1⅞	Loten	f 99 à 1
Kansbiljetten	f 54½ à 55¼	Ned. Handelmaats.	100⅞ à ¾
Amort. Syndic. 4½	— 99⅝ à ¾		

Te Assen bij C. VAN GORCUM, Provinciale Drukker.